

پیش‌ها و پانچ‌ها

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر منصوب‌ها شیخ خیرالدين حفظه الله تعالى

موضوع:

۱. عقاید؛ شناخت خلفاء خداوند؛ عترت و اهل بیت پیامبر خاتم
۲. مقدمات؛ حجت؛ خلیفه‌ی خداوند؛ روایات رسیده از خلفاء خداوند (واحد و متواتر)

بسم الله الرحمن الرحيم

پرسش

نویسنده: میثم مهدی دوست

تاریخ: ۱۳۹۸/۱/۲۱

آیا ولادت علی ابن ابی طالب علیه السلام درون کعبه و با شکافتن دیوار کعبه، جزء اخبار تاریخی متواتر است؟ چرا شکاف کعبه بعد از چندین بار تجدید بنا هنوز مشاهده می‌شود؟ آیا دلیل دیگری دارد یا می‌توان آن را به چشم یک اعجاز نگاه کرد؟

پاسخ

تاریخ: ۱۳۹۸/۱/۲۸

خبر ولادت امام علی علیه السلام در کعبه مشهور است و برخی آن را متواتر دانسته‌اند^۱، ولی ظاهر این است که برخی آن را ثابت ندانسته‌اند؛ مانند نووی (د. ۶۷۶ق) که تنها ولادت حکیم بن حزام (د. ۵۴ق) در کعبه را ثابت دانسته^۲ و این نظر را به برخی علما نسبت داده^۳؛ چنانکه ابن ابی الحدید (د. ۶۵۶ق) گفته است: «وَاحْتُلِفَ فِي مَوْلِدِ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ أَيْنَ كَانَ؟ فَكَثِيرٌ مِنَ الشَّيْعَةِ يُزْعَمُونَ أَنَّهُ وُلِدَ فِي الْكَعْبَةِ، وَالْمُحَدِّثُونَ لَا يَعْتَرِفُونَ بِذَلِكَ، وَيَزْعَمُونَ أَنَّ الْمَوْلُودَ فِي الْكَعْبَةِ حَكِيمُ بْنُ حِزَامٍ ابْنِ حُوَيْلِدٍ بْنِ أَسَدٍ بْنِ عَبْدِ الْعَزَى بْنِ قُصَيٍّ»^۴؛ «در باره‌ی اینکه ولادت علی علیه السلام کجا بوده، اختلاف است. بسیاری از شیعه می‌پندارند که او در کعبه متولد شده، ولی محدثان این را نمی‌پذیرند و می‌پندارند کسی که در کعبه متولد شده، حکیم بن حزام بن حویدل بن اسد بن عبد العزی بن قُصی بوده است». با این حال، واقع آن است که ولادت حکیم در کعبه -اگر ثابت باشد- به معنای عدم ولادت امام علی علیه السلام در آن نیست و محدثان از ولادت حکیم در آن خبر داده‌اند، بدون اینکه ولادت امام علی علیه السلام در آن را

۱. بنگرید به: المستدرک علی الصحیحین للحاکم، ج ۳، ص ۴۸۳.

۲. المجموع شرح المذهب للنووی، ج ۲، ص ۶۶.

۳. شرح صحیح مسلم للنووی، ج ۲، ص ۱۴۲.

۴. شرح نهج البلاغة لابن ابی الحدید، ج ۱، ص ۱۴.

نفی کرده باشند^۱. از این رو، برخی ولادت هر دو در کعبه را محتمل دانسته‌اند^۲. آری، محمد بن أحمد مکی (د. ۸۵۴ق) در تاریخ مکه المشرفة و المسجد الحرام و المدينة المشرفة و القبر الشريف^۳ ضمن ضعیف دانستن ولادت امام علی علیه السلام در کعبه، از جایی در نزدیکی محل تولد پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم یاد کرده که میان مردم به عنوان «مولد علی بن ابی طالب رضی الله عنه»؛ «محل تولد علی بن ابی طالب رضی الله عنه» مشهور بوده و بر سر در آن سنگی قرار داشته که روی آن نوشته شده است: «هَذَا مَوْلِدُ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ وَفِيهِ رُبِّي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ»؛ «این محل تولد امیر المؤمنین علی بن ابی طالب است و رسول خدا صلی الله علیه و سلم در آن بزرگ شد» و بر سنگ نوشته شده که ناصر عباسی در سال ۶۰۸ به بنای آن امر کرده است. اما شکاف‌های کعبه لزوماً ارتباطی با ولادت امام علی علیه السلام ندارد، بل می‌تواند آثار به جا مانده از آسیب‌هایی باشد که بارها در طول تاریخ به کعبه وارد شده است.

به هر حال، حتی اگر ولادت امام علی علیه السلام در کعبه ثابت نباشد، فضائل او آشکار و مناقبش بی‌شمار است و در برتری مقام و عظمت منزلتش تردیدی نیست.

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر معصومین هاشمی خراسانی
مجلس خبرگان رهبری

۱. به عنوان نمونه، بنگرید به: المحبر لابن حبيب البغدادي، ص ۱۷۶؛ صحيح مسلم، ج ۵، ص ۱۱؛ أنساب الأشراف للبلاذري، ج ۹، ص ۴۵۳؛ مشاهير علماء الأمصار لابن حبان، ص ۳۱؛ الاستيعاب في معرفة الأصحاب لابن عبد البر، ج ۱، ص ۳۶۲؛ أسد الغابة لابن الأثير، ج ۲، ص ۴۰؛ سير أعلام النبلاء للذهبي، ج ۳، ص ۴۶.
۲. السيرة الحلبية للحلبي، ج ۱، ص ۲۲۷.
۳. ص ۱۸۵.